

Asia: VN/4305/2022

Lausuntopyyntö maalittamisen rikosoikeudellista sääntelyä koskevasta arviomuistiosta

Yleistä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Maalittaminen on ilmiö, jonka tunnemme jonkinlaisella tarkkuudella; vähintään tunnemme sellaisia toimia, jotka miellämme maalittamiseksi ja joiden mahdollisesti tulisi olla rangaistavia. Ongelma on siinä, että esimerkiksi jonkin sosiaalisessa mediassa tunnetun henkilön viestit, jotka voivat saada aikaan joukkoistettua häirintää, saattavat sinänsä olla melkein pelkkää tunneilmaisua ilman selityksiä. Seuraajat ymmärtävät, että nyt on syytä aktiivisuuteen ja liittyvät protestiin, jonka kokevat ehkä hyvinkin oikeutetuksi juuri sen vuoksi, että pitävät jo aikaisemman rummutuksen ja keskustelun perusteella tuomaria tai poliisia tai toimittajaa tai tutkijaa puolueellisena. Käytännössä ehdotetunlainen rangaistussäännös loisi epävarmuutta, koska se olisi yhtä aikaa liian kapea ja liian laaja. Se ei tavoittaisi alkuperäisen maalittajan toimintaa, jollei maalittaja verbalisoi lausumaansa selkeästi. Toisaalta kriminalisointi voisi myös kaventaa sananvapautta liiaksi, jos epämääräinen tunneilmaisuus tulkitaan häirintään kiihottamiseksi. Nähdäkseni arviomuistiossa esitetty olisi vaatinut myös täydennykseen hyvin huolellisen EIT:n ratkaisukäytännön läpikäynnin. Koen, että tässä vaiheessa vielä rikosoikeudelliseen laillisuusperiaatteeseen palautuvat seikat estävät kyseisenlaisen rangaistussäännöksen omaksumisen. Pidän myös arviomuistiossa esitettyä merkittävämpänä asiana sitä, ettei muissakaan maissa ole löydetty sellaista viisastenkiveä, jotta maalittamisesta olisi voitu muotoilla oma säännöksensä.

Maalittamisen määritelmä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Tarve säätää maalittaminen rangaistavaksi ja rangaistavaksi säätämisen edellytykset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ymmärtääkseni sosiaalisen median alustat panostavat tällä erää melko paljon siihen, että ne tehokkaasti poistavat rangaistavia sisältöjä alustoista. Sosiaalisen median alustat eivät olekaan täysin vapaan viestinnän alueita, vaan käyttäjiltä edellytetään alustan omien koodistojen mukaan toimimista. EU:n komissio on myös tehnyt yhteistyötä some-jättien kanssa tämän sisäisen valvonnan tehostamiseksi.

Maalittamisen tunnusmerkistö

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Maalittamisen rangaistusasteikko

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Maalittamisen yritykset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Syyteoikeusjärjestelyt

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Salaiset pakkokeinot ja salaiset tiedonhankintakeinot

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Ehdotusten vaikutukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut asiat

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Kimmo Nuotio